

9 JAN 2003

**LOCAL PEOPLE'S PARTICIPATION
IN THE CONSERVATION OF ENVIRONMENT
AT BUDHA UDHAYAN WATER RESERVOIR
AMNATCHAROEN PROVINCE**

YONGYUDHA SUPON

**With compliments
of**
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS (ENVIRONMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2002**

**ISBN 974-04-2400-7
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

TH
Y59L
2002
C.2

4037365 SHEV/M : MAJOR : ENVIRONMENT ; M.A. (ENVIRONMENT)
KEY WORDS : PARTICIPATION / PEOPLE / WATER RESERVOIR
YONGYUDHA SUPON : (LOCAL PEOPLE'S PARTICIPATION ON THE
CONSERVATION OF ENVIRONMENT : AT BUDHA UDHAYAN WATER
RESERVOIR). THESIS ADVISORS : TASSANEE INDRASUKHSRI, M.A.,
PRATHUM SACORNSATIEN, M.P.A., PUTSATEE MONZON, M.A., M.O.H.,
BOONTIUM KHAMAPIRAD, M.D., 105 p, ISBN 974-04-2400-7

The objectives of this study were to determine the level of participation, other factors affecting participation of people, additional problems, obstacles and suitable guidelines for water reservoir conservation of environment . Data were collected by questionnaires. The samples were 280 people and in-depth interview of 8 community leader, who were living around the Budha Udhayan water reservoir, Muang district, Amnatcharoen province.

The results of this study showed that the people's participation in water reservoir conservation of environment around the Budha Udhayan water reservoir, Muang district, Amnatcharoen province was at a low level. Factors affecting people's participation in water reservoir are: sex, information availability, social position and yearly family income showing a statistical significance (P -value < 0.001). Also age experience in conservation of environment program and attitude to conservation of environment showed a statistical significance (P -value < 0.05)

The results of this study recommend that water reservoir conservation of environment management should be implemented by the coordination of the people's participation, the sub-district administrative organization and other sectors concerned with budgeting, necessary equipment, water reservoir conservation, group setting, organization and society. There should be training about knowledge for water reservoir conservation . Data information should be distributed to all people in the community and the responsibility of members in each step of implementation, including the resulting acceptance should be clearly determined. There should be promotionot tourism, local shopping and restaurants around the reservoir.

4037365 SHEV/M : สาขาวิชา : สิ่งแวดล้อม ; ศศ.ม. (สิ่งแวดล้อม)

ขงยุทธ สุพล : การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำ
กรณีศึกษา : อ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน จังหวัดอำนาจเจริญ (LOCAL PEOPLE'S PARTICIPATION
IN THE CONSERVATION OF ENVIRONMENT : AT BUDHA UDHAYAN WATER
RESERVOIR) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทัศนีย์ อินทรสุขศรี ศศ.ม., ประทุม สาครเสถียร
M.P.A., ปุสดี มอนซอน M.A., M.O.H., บุญเทียม เขมาภรณ์ พบ. 105 หน้า., ISBN 974-04-2400-7

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วม ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม
ของ ประชาชน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม
ถามประกอบการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่บริเวณ โดยรอบอ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน จังหวัด
อำนาจเจริญ จำนวน 280 ราย และการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 8 ราย วิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียวและ
การวิเคราะห์การผันแปรประกอบการวิเคราะห์การจำแนกพหุ

ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยว
กับอ่างเก็บน้ำ สถานภาพทางสังคม และรายได้ต่อปี มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อายุ ประสบการณ์การเข้า
ร่วมใน โครงการอนุรักษ์ และทัศนคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำ ทั้ง
กลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มเยาวชนและกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่ชลประทาน เพื่อให้ร่วมกันวางแผน
พัฒนาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและอ่างเก็บน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยกำหนด
เขตพื้นที่การดูแลบำรุงรักษาให้ชุมชนและท้องถิ่นเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ มีการ
กำหนดกฎระเบียบต่างๆ เพื่อป้องกันและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำ รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่
เหนืออ่างเก็บน้ำให้เป็นแหล่งต้นน้ำ โดยส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน การลดพื้นที่ทำนาและหันมา
ปลูกพืชยืนต้นหรือไม้ผลแทน มีการขุดลอกพื้นที่อ่างเก็บน้ำ และมีการพัฒนาถนนหรือแนวคันดิน
โดยรอบพื้นที่อ่างเก็บน้ำ เพื่อเป็นแนวให้สามารถใช้ประโยชน์และเข้าไปบำรุงรักษาได้โดยง่าย
และพัฒนาพื้นที่โดยรอบอ่างเก็บน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจ มีสวนสาธารณะ ร้าน
ค้าสินค้าพื้นเมือง